

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 9 marca 2023 r.
(OR. en)

7248/23

COPS 122
CFSP/PESC 410
DEVGEN 56
CONUN 78
ENER 110
CLIMA 118
SUSTDEV 41
ENV 220
ONU 21
RELEX 324

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Nr poprz. dok.: 6233/23

Dotyczy: Konkluzje Rady w sprawie dyplomacji klimatycznej i energetycznej

---

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie dyplomacji klimatycznej i energetycznej, w wersji zatwierdzonej przez Radę na posiedzeniu 9 marca 2023 r.

Konkluzje Rady w sprawie dyplomacji klimatycznej i energetycznej**„Wzmacnianie unijnej dyplomacji klimatycznej i energetycznej w krytycznej dekadzie”**

1. Skutki trojakiemu kryzysu obserwowanego na całej kuli ziemskiej związanego ze zmianą klimatu, utratą różnorodności biologicznej i zanieczyszczeniem stwarzają globalne zagrożenie egzystencjalne, dotykając zwłaszcza społeczności najbardziej narażone, zwiększając ubóstwo i nierówności i wpływając na stabilność. Dlatego też unijna dyplomacja klimatyczna i energetyczna jest jednym z podstawowych elementów unijnej polityki zagranicznej. UE jest zdecydowana nawiązać kontakty i współpracować z partnerami na całym świecie za pośrednictwem naszej dyplomacji klimatycznej i energetycznej, po to by: wdrażać porozumienie paryskie; ograniczyć wzrost temperatury na świecie do 1,5°C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej; wspierać społeczności najbardziej narażone, zwłaszcza w krajach najslabiej rozwiniętych i małych rozwijających się państwach wyspiarskich, w przystosowywaniu się do skutków zmiany klimatu; i zwiększyć zbiorowe finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu. UE będzie również nadal wspierać sprawiedliwą transformację w kierunku gospodarek i społeczeństw neutralnych dla klimatu i odpornych na skutki jego zmiany, zgodnie z Agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i programem działań z Addis Abeby w sprawie finansowania rozwoju. W tym kontekście UE podkreśla, że by skutecznie zaradzić tym globalnym wyzwaniom, należy przyjąć zdecydowane wielostronne podejście oparte na zasadach, w którym główną rolę odgrywa ONZ.
2. Bezprawna, niczym niesprowokowana i nieuzasadniona napastnicza wojna Rosji przeciwko Ukrainie, która stanowi jawne pogwałcenie Karty Narodów Zjednoczonych, spowodowała niedające się opisać cierpienie ludzi, dotkliwe szkody w środowisku i zwiększone zagrożenia dla bezpieczeństwa jądrowego w Ukrainie. Doprowadziła do kryzysu w zakresie bezpieczeństwa energetycznego oraz kryzysu żywnościowego mających skutki globalne. Rada sprzeciwia się wykorzystywaniu energii i żywności jako narzędzia walki. UE jak najszybciej zredukuje swoją zależność od eksportu gazu, ropy i węgla z Rosji. UE jest w pełni zdecydowana nadal wspierać partnerów, w szczególności Ukrainę, w tym w reakcji na systematyczne niszczenie przez Rosję infrastruktury krytycznej Ukrainy, zwłaszcza systemu energetycznego. UE pomoże zaspokoić potrzeby tego państwa w zakresie odbudowy i odporności i wesprze je w długoterminowej transformacji gospodarczej i energetycznej. Ekologizacja odbudowy Ukrainy może posłużyć za jeden z obopólnie korzystnych fundamentów ściślejszej integracji Ukrainy z UE.

3. W świetle ustaleń Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) Rada zdecydowanie podkreśla, że kryzys klimatyczny wymaga niezwłocznych, pilnych i przyspieszonych działań oraz większych ambicji. Energiczne i ambitne działania w zakresie łagodzenia skutków to najlepsze narzędzie zapobiegania zwiększonym potrzebom w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, a także stratom i szkodom związanym z niekorzystnymi skutkami zmiany klimatu. Jak poinformował IPCC, we wszystkich sektorach dostępne są rozwiązania, które zastosowane łącznie mogłyby do 2030 r. zmniejszyć globalne emisje gazów cieplarnianych o połowę. Rada zachęca partnerów, by skorzystali z możliwości stworzenia zrównoważonego wzrostu gospodarczego i miejsc pracy.
4. Globalne zbiorowe dążenia do zeroemisyjności netto mogą znacznie ograniczyć wzrost temperatury, jednak faktyczne realizowane polityki i inwestycje są w znacznej mierze niewystarczające, by można było swobodnie zmieścić się w przedziale zakładanym w celu porozumienia paryskiego dotyczącym temperatury. Ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5°C pozwoliłoby istotnie ograniczyć skutki zmiany klimatu. W tym kontekście Rada pilnie apeluje o wzmożone globalne działania i ambicje w obecnej krytycznej dekadzie, zgodnie z analizami IPCC: ograniczenie ocieplenia do około 1.5°C wymaga, by globalne emisje gazów cieplarnianych przestały rosnąć najpóźniej do 2025 r., a do 2030 r. zostały ograniczone o 43% w porównaniu z 2019 r. W przypadku metanu należy podjąć zbiorowe wysiłki, by do 2030 r. ograniczyć globalne emisje metanu o co najmniej 30% w porównaniu z poziomami z 2020 r.

5. Rada apeluje do wszystkich krajów, w szczególności do wszystkich krajów będących największymi emitentami i do członków grupy G-20, by podwoiły wysiłki na rzecz przyjęcia i wdrożenia ambitnych polityk klimatycznych i energetycznych zgodnych z celem wzrostu temperatury o maksymalnie 1,5°C. W tym kontekście Rada apeluje do wszystkich krajów, w szczególności krajów, które jeszcze tego nie uczyniły, by jak najszybciej w 2023 r. przedstawiły – odpowiednio wcześniej przed COP28 – swoje nowe lub zaktualizowane ustalone na poziomie krajowym wkłady przewidujące bardziej zdecydowane, ambitniejsze cele polegające na redukcji bezwzględnych wielkości emisji we wszystkich działach gospodarki. Celom tym powinny towarzyszyć konkretne polityki i środki służące ich realizacji. UE jest zaangażowana na rzecz szybkiego wprowadzenia w życie ambitnego programu prac w zakresie łagodzenia zmiany klimatu jako ważnego instrumentu, który pozwoli pilnie zwiększyć ambicje w dziedzinie łagodzenia zmiany klimatu i ich realizację w obecnej krytycznej dekadzie, po to by propagować zdecydowane polityki i badać, w jaki sposób poszczególne sektory i sprawiedliwa transformacja energetyczna mogą pomóc w ambitnych działaniach w związku ze zmianą klimatu i podnoszeniu poziomu ambicji zobowiązań. Rada wzywa również kraje do jak najszybszego przedstawienia komunikatów w sprawie adaptacji oraz przedstawienia lub zaktualizowania ich długoterminowych strategii rozwoju niskoemisyjnego służących realizacji celu zakładającego osiągnięcie zeroemisyjności netto do 2050 r. UE zachęca do ambitniejszych redukcji emisji we wszystkich sektorach i z zadowoleniem przyjmuje zobowiązania podjęte w sektorach takich jak transport, w tym w żegludze i lotnictwie.
6. W tym roku świat ma wyjątkową okazję wykazać postępy i zapewnić dalsze wskazówki dotyczące kolejnej edycji ustalonych na poziomie krajowym wkładów i wrócić na ścieżkę wiodącą do realizacji celów porozumienia paryskiego – w szczególności podczas szczytu ambicji klimatycznych, a także drugiego szczytu w sprawie celów zrównoważonego rozwoju zwołanego przez sekretarza generalnego ONZ na wrzesień, i w ramach politycznego etapu tzw. globalnego przeglądu, który ma zostać dokonany podczas COP28 UNFCCC w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. W tym kontekście UE z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie sekretarza generalnego ONZ pt. „Nasz wspólny program”, a także zapowiadany Szczyt Przyszłości, który ma się odbyć w 2024 r., jako zachęty do przyspieszenia dalszych globalnych działań w ramach inkluzywnego i skutecznego podejścia wielostronnego.

7. Sama UE podejmuje stanowcze i zdecydowane działania, by do 2030 r. ograniczyć emisje gazów cieplarnianych netto przynajmniej o 55% w porównaniu z poziomem z 1990 r., aby osiągnąć neutralność klimatyczną najpóźniej do 2050 r., a następnie dążyć do ujemnego bilansu emisji. Rada jest gotowa – jak stwierdzono w konkluzjach Rady z 24 października 2022 r. – jak najszybciej po zakończeniu negocjacji w sprawie podstawowych elementów pakietu „Gotowi na 55”, zaktualizować w stosownym przypadku ustalony na poziomie krajowym wkład UE i jej państw członkowskich, zgodnie z pkt 29 paktu klimatycznego z Glasgow i pkt 23 planu wdrażania z Szarm el-Szejk, aby zademonstrować, w jaki sposób końcowy wynik w sprawie podstawowych elementów pakietu „Gotowi na 55” realizuje cel główny UE zatwierdzony przez Radę Europejską w grudniu 2020 r. UE ustali swój cel klimatyczny zgodnie z Europejskim prawem o klimacie. W tym celu, najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy pierwszego globalnego przeglądu, Komisja przedstawi wniosek ustawodawczy, w stosownym przypadku, w oparciu o szczegółową ocenę skutków. Rada zwraca się do wysokiego przedstawiciela i Komisji, by wraz z państwami członkowskimi UE za pomocą naszej dyplomacji klimatycznej zaapelowali do wszystkich pozostałych krajów o to, by jak najszybciej na potrzeby kolejnej edycji ustalonych na poziomie krajowym wkładów na okres po 2030 r., przedstawionych odpowiednio wcześniej przed COP30 w 2025 r., zaprezentowały równie wysoki poziom ambicji. Unijny system handlu uprawnieniami do emisji stanowi niezbędny element unijnej odpowiedzi politycznej, a UE zachęca partnerów do ustanawiania i rozszerzania ich własnych instrumentów ustalania opłat za emisję gazów cieplarnianych, by skutecznie i racjonalnie ograniczyć emisje.
8. Rada stanowczo podkreśla ogromne znaczenie wzmacniania środków na rzecz przystosowywania się i odporności na całym świecie oraz pilną potrzebę nasilenia działań i wsparcia służących zapobieganiu stratom i szkodom powiązanym ze skutkami zmiany klimatu, minimalizowania tych strat i szkód oraz radzenia sobie z nimi. Rada podkreśla również znaczenie planowania na poziomie krajowym i lokalnym działań w zakresie przystosowywania się, po to by wspierać skuteczne wdrażanie na poziomie lokalnym, oraz znaczenie osiągnięcia globalnego celu w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu. W związku z tym Rada opowiada się za pełnym i skutecznym rozpoczęciem działania sieci z Santiago, za wdrożeniem ram z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych i przeprowadzeniem związanego z nimi przeglądu śródkresowego (w 2023 r.), a także za skutecznym wdrożeniem krajowych planów adaptacyjnych.

9. Rada potwierdza zaangażowanie UE na rzecz wspierania grup najbardziej narażonych, zwłaszcza w krajach najslabiej rozwiniętych i małych rozwijających się państwach wyspiarskich, oraz na rzecz wzmocnienia istniejącej sieci instytucji obecnie zapewniających pomoc i budowanie zdolności krajom rozwijającym się z myślą o przygotowaniu ich na skutki zmiany klimatu i reagowaniu na nie. W tym duchu UE i jej państwa członkowskie kładą nacisk na apel wystosowany podczas COP26 w Glasgow dotyczący tego, by do 2025 r. co najmniej podwoić w porównaniu z poziomami z 2019 r. zapewniane zbiorowo krajom rozwijającym się finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu z przeznaczeniem na działania w zakresie przystosowania się do tej zmiany.
10. Rada wzywa UE i jej państwa członkowskie, by nadal zwiększały finansowanie na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu i odporności na zmianę klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem krajów najbardziej narażonych, poprzez wspólne inicjatywy „Drużyny Europy”, a także inne instrumenty międzynarodowe, takie jak globalna tarcza przeciw ryzyku klimatycznemu pod egidą grupy V20/G-7. UE zdecydowanie popiera apel sekretarza generalnego ONZ dotyczący stworzenia na całym świecie w ciągu najbliższych 5 lat systemów wczesnego ostrzegania pozwalających ratować życie, w tym poprzez zwiększone wsparcie na rzecz inicjatywy w zakresie ryzyka klimatycznego i systemów wczesnego ostrzegania (CREWS) oraz za pośrednictwem instrumentu finansowania systematycznych obserwacji meteorologicznych (SOFF).
11. Rada apeluje do UE i jej państw członkowskich, by nadal konstruktywnie angażowały się w dyskusje nad nowymi rozwiązaniami finansowymi, w tym ustanowieniem funduszu, w celu wsparcia krajów rozwijających się, które są szczególnie narażone, w reagowaniu na straty i szkody powiązane z niekorzystnymi skutkami zmiany klimatu. Rada apeluje do wszystkich partnerów, ze wszystkich regionów, którzy są w stanie to uczynić, i wychodząc poza tradycyjną bazę podmiotów zapewniających finansowanie rozwoju, by poszerzyli swoje wsparcie, a także wskazali nowe źródła finansowania, w tym źródła innowacyjne, poprzez zwiększanie komplementarności, synergii, spójności i koordynacji, i dążenie do wypełnienia priorytetowych luk w obecnej mozaice rozwiązań i instytucji.

12. Z uwagi na nierozzerwalne współzależności między zmianą klimatu, utratą różnorodności biologicznej i degradacją gruntów, w tym pustynnieniem, oraz zmianami w obiegu wody w przyrodzie Rada wzywa UE i jej państwa członkowskie, by nadal intensyfikowały środki, w tym finansowanie na rzecz rozwiązań i partnerstw opartych na różnorodności biologicznej i przyrodzie. Rada dostrzega kluczową rolę oceanów, ich funkcję w zakresie „niebieskiego dwutlenku węgla” oraz krytyczną potrzebę ochrony, zachowania i odbudowy ekosystemów lądowych, w tym lasów, a także ekosystemów wód śródlądowych i przybrzeżnych dla łagodzenia skutków zmiany klimatu, przystosowania się do tej zmiany i budowania odporności na jej skutki. Rada dostrzega też potrzebę przyjęcia wszechstronnego podejścia do wyzwań związanych z wodą i z zadowoleniem przyjmuje konferencję ONZ w sprawie wody, która odbędzie się w 2023 r. Rada przyznaje, że należy podjąć wzmożone działania w zakresie wody, i zależy jej na poczynieniu postępów w opracowywaniu przyszłego planu działania na rzecz wody, jako element jej dyplomacji klimatycznej i energetycznej. Ponadto Rada podkreśla znaczenie wyeliminowania zanieczyszczenia plastikiem. Rada kładzie też nacisk na znaczenie ochrony dziedzictwa kulturowego przed niszczycielskimi skutkami zmiany klimatu i ekstremalnych zdarzeń pogodowych.
13. Rada z zadowoleniem przyjmuje globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu – przełomowe porozumienie przyjęte na konferencji ONZ w sprawie różnorodności biologicznej (15. Konferencja Stron Konwencji o różnorodności biologicznej (CBD COP15)) – które zapewniają ramy globalnego działania w zakresie różnorodności biologicznej do 2030 r. i w późniejszym okresie, i apeluje o ich skuteczne wdrożenie, w tym poprzez szybkie przedstawienie wysokiej jakości krajowych strategii i planów działania na rzecz różnorodności biologicznej (NBSAP), na tyle wcześnie, by można było je przeanalizować podczas kolejnego posiedzenia tej konferencji (CBD COP16). Wraz z porozumieniem paryskim ramy te torują drogę w kierunku powstania, do 2050 r., neutralnego dla klimatu, przyjaznego dla przyrody i odpornego świata.

14. Rada z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie do podwojenia finansowania zewnętrznego UE na rzecz różnorodności biologicznej do kwoty 7 mld EUR na lata 2021–2027, w szczególności na rzecz krajów najbardziej narażonych, a także podobne zobowiązania podjęte przez niektóre państwa członkowskie UE przed CBD COP15 i w czasie tej konferencji, a jednocześnie przyznaje, że konieczne są znaczne dodatkowe środki i inwestycje ze strony wszystkich krajów i ze wszystkich źródeł, a także unikanie inwestycji, które mogłyby niekorzystnie wpływać na różnorodność biologiczną i przyrodę.
15. UE – w tym jej państwa członkowskie i Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) – wnosi największy na świecie wkład w publiczne finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu i pozostaje w pełni zdeterminowana, by przyczynić się do jak najszybszej realizacji wspólnego celu polegającego na zebraniu 100 mld USD w okresie do 2025 r., z myślą o wsparciu działań w związku ze zmianą klimatu prowadzonych w krajach rozwijających się; UE apeluje też do pozostałych darczyńców o wzmoczenie wysiłków w tym zakresie. Unijna strategia Global Gateway oraz podejście „Drużyna Europy” mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia zrównoważonych inwestycji w krajach partnerskich UE.
16. Rada podkreśla, że należy pilnie zapewnić spójność przepływów finansowych z celami porozumienia paryskiego, uruchamiając na całym świecie znacznie wyższe finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu, zwiększając skalę zrównoważonego finansowania w krajach o niskim i średnim dochodzie, a także ukierunkowując odpowiednie wsparcie zwłaszcza do najuboższych i najbardziej narażonych grup w krajach najsłabiej rozwiniętych i małych rozwijających się państwach wyspiarskich. W tym kontekście Rada podkreśla znaczenie przyspieszenia uruchomienia finansowania prywatnego na rzecz projektów dotyczących łagodzenia skutków zmiany klimatu i przystosowania się do niej, infrastruktury odpornej na zmianę klimatu, a także innych działań prorozwojowych i globalnych dóbr publicznych. Rada podkreśla, że w prace te należy zaangażować ministerstwa finansów, w tym za pośrednictwem koalicji ministrów finansów na rzecz działań w dziedzinie klimatu, aby przyspieszyć zieloną transformację i doprowadzić do uruchomienia na szeroką skalę zasobów finansowych zgodnie z celami porozumienia paryskiego. Rada będzie dążyć do stworzenia specjalnego forum umożliwiającego omawianie tego, jak dostosować przepływy finansowe spójnie ze ścieżkami neutralności klimatycznej i rozwoju odpornego na zmianę klimatu, w tym podczas COP28 w Dubaju. Rada z zadowoleniem przyjmuje bieżące prace grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. zwiększania skali zrównoważonego finansowania w krajach o niskim i średnim dochodzie w odniesieniu do wdrażania zewnętrznego wymiaru Europejskiego Zielonego Ładu oraz opracowania planu działania na rzecz finansowania gospodarki o obiegu zamkniętym.

17. Poprawienie dostępu do finansowania na rzecz działań w związku ze zmianą klimatu oraz obniżenie kosztów finansowania projektów dotyczących łagodzenia skutków zmiany klimatu i przystosowania się do niej w krajach najbardziej na nią narażonych, z uwzględnieniem ich poziomu zadłużenia, ma kluczowe znaczenie dla wspólnego celu, jakim jest zwiększenie skali finansowania działań w związku ze zmianą klimatu oraz realizacja celów zrównoważonego rozwoju. Rada z zadowoleniem przyjmuje zatem apel wystosowany podczas COP27 w Szarm el-Szejku do wszystkich interesariuszy wielostronnych banków rozwoju i międzynarodowych instytucji finansowych o zreformowanie praktyk i priorytetów tych banków i o zapewnienie spójności wszystkich przepływów finansowych ze ścieżkami neutralności klimatycznej i rozwoju odpornego na zmianę klimatu, a także apeluje o określenie jasnych ram czasowych. Rada zachęca też wielostronne banki rozwoju, by poprawiły oferowaną przez siebie krajom rozwijającym się fachową wiedzę techniczną, by kraje te mogły same opracować m.in. projekty na rzecz transformacji energetycznej, które przyciągną krajowych i zagranicznych inwestorów prywatnych.
18. Rada z zadowoleniem przyjmuje zalecenia z dokonanego przez panel ekspertów grupy G-20 niezależnego przeglądu ram adekwatności kapitałowej wielostronnych banków rozwoju i opowiada się za ich szybkim wdrożeniem. Rada zwraca się do wielostronnych banków rozwoju, by wdrożyły stosowne zalecenia, po przeprowadzeniu starannej analizy ich skutków i tak by nie zagroziło to ich statusowi wierzyciela uprzywilejowanego, wysokim ratingom kredytowym ani długoterminowej stabilności finansowej. Przedstawiciele UE i jej państw członkowskich, jako członkowie zarządów wielostronnych banków rozwoju i międzynarodowych instytucji finansowych, będą koordynować swoje działania, by zachęcać do ambitnych propozycji dotyczących dalszego dostosowywania strategii tych banków i instytucji do celów porozumienia paryskiego i by te propozycje wspierać, a także by znacznie zwiększyć finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu; Rada z zadowoleniem przyjmuje też ambicje Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) w tym zakresie. Rada oczekuje dyskusji na ten temat, w tym na temat planu reformy Banku Światowego, podczas wiosennych i dorocznych posiedzeń MFW i Banku Światowego w 2023 r. i konstruktywnie zaangażuje się w rozmowy, tak by stały się one użytecznym wkładem w dalsze debaty, w tym podczas COP28 w Dubaju. Rada popiera też rolę MFW polegającą na udzielaniu przez niego członkom pomocy w radzeniu sobie z wyzwaniami strukturalnymi w zakresie polityki klimatycznej, a także z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w istniejących instrumentach pożyczkowych MFW uwzględniono – za pośrednictwem funduszu powierniczego na rzecz odporności i zrównoważonego rozwoju – aspekty związane ze zmianą klimatu.

19. Rada oczekuje na szczyt dotyczący globalnego paktu na rzecz finansowania, który ma się odbyć w czerwcu 2023 r. w Paryżu i powinien się koncentrować m.in. na uruchomieniu większej kwoty finansowania działań w związku ze zmianą klimatu i uwolnieniu nowych źródeł finansowania dla krajów narażonych na skutki zmiany klimatu, poprzez poprawienie warunków dla inwestycji.
20. Jeśli chodzi o globalną sprawiedliwą transformację w kierunku neutralności klimatycznej, UE i jej państwa członkowskie będą nadal zwiększać współpracę i ją zacieśniać z ambitnymi partnerami i organizacjami. Rada z zadowoleniem przyjmuje partnerstwa na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej ustanowione w ramach grupy G-7 z Republiką Południowej Afryki, Indonezją i Wietnamem i jest zdecydowana wprowadzić je w życie. Rada popiera również prace prowadzone obecnie nad innymi tego rodzaju partnerstwami. Rada oczekuje od wszystkich zainteresowanych krajów partnerskich wyraźnego zaangażowania niezbędnego dla przejęcia odpowiedzialności za transformację przez dany kraj. Rada zwraca się do wysokiego przedstawiciela i Komisji, by – w uzupełnieniu do partnerstw na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej – wykorzystali istniejące inicjatywy i zbadali możliwości ściślejszej współpracy z krajami, które w bardzo dużej mierze są zależne od paliw kopalnych, zwłaszcza węgla, w szczególności z krajami na Bałkanach Zachodnich, krajami wschodniego i południowego sąsiedztwa oraz krajami rozwijającymi się i o średnim dochodzie, w których duża część emisji pochodzi z sektora energetycznego.

21. Rada uznaje, że zmiana klimatu, utrata różnorodności biologicznej, pustynnienie, zanieczyszczenie i degradacja środowiska stanowią rosnące zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi, państw i regionów i mogą pogłębić źródła konfliktów i je zaognić, a także zwiększyć wymiary niestabilności. Rada potwierdza swoje zaangażowanie dyplomatyczne w kwestii wody jako narzędzie na rzecz pokoju, bezpieczeństwa i stabilności. Rada dostrzega również istnienie znacznej luki, jeśli chodzi o finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu dostępne dla państw niestabilnych i objętych konfliktem. Z zadowoleniem przyjmuje wspólne sprawozdanie za lata 2020–2022 z postępów w realizacji Planu działania w dziedzinie zmiany klimatu i obronności oraz Koncepcji zintegrowanego podejścia do klimatu i bezpieczeństwa i przypomina o konkluzjach Rady z listopada 2022 r. w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa. Rada podkreśla, że należy uwzględniać związek między klimatem, pokojem i bezpieczeństwem w ramach polityki i działań zewnętrznych UE, w tym w analizach, inkluzywnych procedurach i działaniach wyprzedzających służących zmniejszaniu ryzyka związanego ze zmianą klimatu i klęskami żywiołowymi, w ramach budowania pokoju, mediacji, zapobiegania konfliktom i współpracy rozwojowej, finansowania działań w związku ze zmianą klimatu oraz dyplomacji klimatycznej, w tym specjalnej dyplomacji wodnej. Rada zwraca się do wysokiego przedstawiciela, by wzmacniał zdolności UE w zakresie analizy, wczesnego ostrzegania i strategicznego prognozowania, uwzględniał związek między klimatem, pokojem i bezpieczeństwem w głównym nurcie polityki oraz wydawał odpowiednio wczesne ostrzeżenia i analizy dotyczące zagrożeń związanych z klimatem.
22. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wysoki przedstawiciel i Komisja zamierzają przedstawić wspólny wniosek, by umożliwić UE lepsze zapobieganie kompleksowym skutkom zmiany klimatu i degradacji środowiska dla bezpieczeństwa i obronności i lepsze zarządzanie tymi skutkami. Rada z zadowoleniem przyjmuje też i popiera zacieśnioną współpracę z innymi organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi, takimi jak ONZ, NATO, OBWE i Unia Afrykańska, jak również z krajami partnerskimi – zgodnie z ramami instytucjonalnymi UE i z pełnym poszanowaniem unijnej autonomii podejmowania decyzji.

23. Rada potwierdza, że podstawowym celem zewnętrznej polityki energetycznej UE jest wspieranie, intensyfikowanie i przyspieszanie trwającej globalnej transformacji energetycznej jako niezbędnego elementu na drodze do osiągnięcia neutralności klimatycznej. Przyspieszona inkluzywna i sprawiedliwa transformacja energetyczna jest również kluczowym rozwiązaniem zapewniającym bezpieczeństwo energetyczne i powszechny dostęp do bezpiecznej, zrównoważonej i przystępnej cenowo energii w UE i naszych krajach partnerskich na całym świecie, przy jednoczesnym ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych.
24. Rada uważa wspólny komunikat pt. „Zewnętrzne zobowiązania energetyczne UE w zmieniającym się świecie” za istotny element planu REPowerEU zaproponowanego przez Komisję, będący odpowiedzią na kryzys energetyczny spowodowany w dużej mierze wojną napastniczą Rosji wobec Ukrainy oraz wykorzystywaniem przez Rosję energii jako narzędzia walki z UE i jej krajami partnerskimi. UE i jej państwa członkowskie będą nadal ograniczać wpływ wojny napastniczej Rosji na bezpieczeństwo energetyczne i przystępność cenową energii w państwach trzecich, w szczególności w państwach najbardziej narażonych.
25. W ramach dyplomacji energetycznej UE będzie czynnie wspierać wdrażanie odnośnych sankcji i wprowadzanie mechanizmu pułapu cenowego wobec ropy i produktów ropopochodnych z Rosji.
26. Rada zachęca wysokiego przedstawiciela i Komisję do wzmocnienia, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, działań informacyjnych względem państw trzecich oraz koordynacji i partnerstw z nimi zgodnie z priorytetami przedstawionymi poniżej. Nowe partnerstwa energetyczne powinny być uzupełnieniem istniejącej współpracy w dziedzinie energii z kluczowymi partnerami, a UE powinna jednocześnie móc chronić własną odporność i konkurencyjność oraz zasoby wewnętrzne.
27. W ramach dyplomacji energetycznej UE będzie promować większe wykorzystanie i integrację systemową energii odnawialnej, świadoma deficytu wody i presji na środowisko, i będzie też promować połączenia sieci energetycznej. Będzie również wspierać wprowadzanie bezpiecznych i zrównoważonych technologii niskoemisyjnych.

28. W ramach dyplomacji energetycznej UE będzie propagować rozwijanie opartych na zasadach, przejrzystych i sprawnie funkcjonujących globalnych rynków wodoru w oparciu o wiarygodne międzynarodowe normy i systemy certyfikacji.
29. Uznając kluczową rolę efektywności energetycznej i oszczędności energii, Rada zwraca się do wysokiego przedstawiciela i Komisji, by przyspieszyli działania na rzecz uczynienia tych celów globalnym priorytetem i by zbadali możliwość uruchomienia specjalnej inicjatywy z wykorzystaniem istniejących działań międzynarodowych jako uzupełnienia wzmożonej współpracy dwustronnej.
30. Rada podkreśla potrzebę inwestowania w przemysłowe procesy i łańcuchy wartości charakteryzujące się coraz bardziej zamkniętym obiegiem, co pomoże w transformacji w kierunku neutralności klimatycznej w sektorach, z których emisje trudno zredukować. Rada kładzie też nacisk na znaczenie ciągłych innowacji, w szczególności w odniesieniu do technologii kluczowych dla osiągnięcia neutralności klimatycznej, oraz opowiada się za dalszym wzmocnieniem dwustronnych partnerstw strategicznych i zacieśnianiem współpracy w dziedzinie badań za pośrednictwem forów globalnych, takich jak inicjatywa „Mission Innovation” i forum ministerialne dotyczące czystej energii. UE będzie współpracować z partnerami międzynarodowymi w celu zreformowania ram regulacyjnych, będzie dążyć do wzmocnienia technologicznego przywództwa przedsiębiorstw unijnych, wspierać przyjmowanie standardów UE na całym świecie oraz promować sprawiedliwy i niezakłócony dostęp unijnych firm do międzynarodowych rynków zasobów i technologii, po to by utrzymać konkurencyjność, oraz będzie unikać tworzenia nowych zależności.

31. Rada jest zdania, że uzależnienie od paliw kopalnych sprawia, że kraje są wrażliwe na wahania rynkowe i ryzyko geopolityczne, i że przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu będzie wymagać globalnego wycofania paliw kopalnych o nieobniżonej emisji, zgodnie z definicją IPCC, oraz osiągnięcia szczytowego poziomu ich konsumpcji, a następnie jego spadku już w bliskiej przyszłości, choć uznaje znaczenie gazu ziemnego w okresie transformacji. UE będzie systematycznie propagować i apelować o globalne przejście na systemy energetyczne wolne od paliw kopalnych o nieobniżonej emisji długo przed 2050 r. W tym względzie Rada przypomina o zobowiązaniu podjętym na COP 26 co do zakończenia wytwarzania energii elektrycznej z węgla o nieobniżonej emisji poprzez stopniowe wycofywanie się i apeluje o zdecydowaną i sprawiedliwą transformację na całym świecie w kierunku neutralności klimatycznej, w tym stopniowe wycofywanie węgla o nieobniżonej emisji z produkcji energii, a także – jako jeden z pierwszych kroków – o niezwłoczne zaprzestanie wszelkiego finansowania na rzecz nowej infrastruktury węglowej w państwach trzecich.
32. UE uznaje potrzebę zapewnienia ukierunkowanego wsparcia grupom najbardziej narażonym, jednak w ramach dyplomacji energetycznej będzie wspierać stopniowe wycofywanie na całym świecie szkodliwych dla środowiska dopłat do paliw kopalnych, które nie przyczyniają się do sprawiedliwej transformacji w kierunku systemów neutralnych dla klimatu. Rada z zadowoleniem przyjmuje postępy w realizacji inicjatywy Światowej Organizacji Handlu dotyczącej reformy dopłat do paliw kopalnych.

33. W ciągu kilku ostatnich miesięcy znacznie zmalał ogólny import do UE paliw kopalnych z Rosji. W tym kontekście w ramach dyplomacji energetycznej UE będzie wspierać pilne wysiłki na rzecz wzmocnienia i ochrony bezpieczeństwa energetycznego Unii, przy jednoczesnym unikaniu nowych zależności, co jest niezbędne do zachowania konkurencyjności UE i zapewnienia obywatelom przystępnej cenowo energii. Choć konieczne są niezwłoczne i średnioterminowe pilne kroki w celu dalszego zdywersyfikowania dostaw gazu ziemnego, Rada przypomina, że w szczególności z uwagi na zbiorowe działanie państw członkowskich na rzecz oszczędności energii oraz przyspieszone wprowadzanie odnawialnych źródeł energii nie ma potrzeby zastępowania w proporcji jeden-do-jednego wolumenu wcześniejszego importu gazu ziemnego z Rosji. Aby wesprzeć cel dotyczący dywersyfikacji źródeł energii w ramach planu REPowerEU, w ramach dyplomacji energetycznej UE będzie wspierać działania informacyjne wobec rzetelnych producentów gazu ziemnego i dużych konsumentów oraz koordynację z nimi, promować odnośną infrastrukturę, wzajemne powiązania i przejrzyste, oparte na zasadach, otwarte i płynne rynki energii. W ramach dyplomacji energetycznej UE będzie wspierać unijny mechanizm wspólnych zakupów w ramach unijnej platformy zakupu energii, w tym umawiające się strony Wspólnoty Energetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa energetycznego i odporności energetycznej tych partnerów. W ramach dyplomacji energetycznej UE będzie też, w stosownych przypadkach, wspierać bieżące wysiłki na rzecz dywersyfikacji dostaw paliwa jądrowego podejmowane przez państwa członkowskie, których dotyczy ten problem.
34. Rada podkreśla, że unijne wysiłki służące dywersyfikacji paliw kopalnych nie powinny zagrażać długoterminowym celom dotyczącym neutralności klimatycznej na całym świecie oraz nie powinny prowadzić do powstawania uzależnienia od paliw kopalnych ani tworzenia aktywów osieroconych. W wysiłkach na rzecz dywersyfikacji pierwszeństwo należy przyznać wykorzystaniu istniejącej infrastruktury paliw kopalnych, podkreślając potencjał do zmiany jej przeznaczenia, oraz należy w nich uwzględnić systematyczne działania w celu ograniczenia emisji metanu. Rada przypomina w szczególności o wartości, jaką dla klimatu i bezpieczeństwa energetycznego mają systemy handlu oparte na wychwytywaniu metanu, takie jak „Wy gromadzicie, my kupujemy”. Unijne działania zewnętrzne w dziedzinie energii mają na celu powiązanie wysiłków w zakresie dywersyfikacji paliw kopalnych z długoterminowymi partnerstwami na rzecz transformacji energetycznej.

35. Rada podkreśla, że należy wspierać wysiłki międzynarodowe służące ograniczeniu środowiskowego i klimatycznego wpływu istniejącej infrastruktury paliw kopalnych, w tym sadzy. W tym kontekście UE wraz z USA i innymi partnerami będzie nadal promować i rozwijać działania w ramach globalnego zobowiązania dotyczącego metanu. Rada z zadowoleniem przyjmuje w tym względzie opracowanie systemu ostrzegania i reagowania dotyczącego metanu przez międzynarodowe obserwatorium emisji metanu. Rada wzywa wysokiego przedstawiciela i Komisję, by podjęli prace wynikające ze Wspólnej deklaracji importerów i eksporterów energii w sprawie redukcji emisji gazów cieplarnianych z paliw kopalnych.
36. Rada podkreśla, że aby zapewnić bezpieczeństwo energetyczne w nadchodzących dekadach, należy wzmocnić i zdywersyfikować globalne łańcuchy dostaw zrównoważonych surowców niezbędnych dla transformacji energetycznej, i oczekuje, że Komisja przedstawi wniosek dotyczący aktu w sprawie surowców krytycznych, z pełnym uwzględnieniem jego aspektów geopolitycznych.
37. W ramach dyplomacji energetycznej UE będzie nadal promować i wspierać najwyższe normy bezpieczeństwa jądrowego, normy środowiskowe i normy przejrzystości na poziomie regionalnym, w najbliższym sąsiedztwie granic UE i na poziomie globalnym.
38. Rada przypomina, że należy pilnie zrealizować cel dotyczący ubóstwa energetycznego oraz powszechnego dostępu do energii zgodnie z celem zrównoważonego rozwoju nr 7, wykorzystując przy tym innowacyjne modele i technologie finansowania ze szczególnym uwzględnieniem elektryfikacji obszarów wiejskich, w tym zdecentralizowanych systemów energetycznych, oraz wyzwania związanego z czystym gotowaniem. Rada oczekuje na przegląd celu zrównoważonego rozwoju nr 7 podczas Forum Politycznego Wysokiego Szczebla w 2023 r. oraz drugiego szczytu w sprawie celów zrównoważonego rozwoju.

39. Rada podkreśla, że należy zapewnić skuteczne wielostronne mechanizmy organizacji i zarządzania napędzające inkluzywną i sprawiedliwą globalną transformację energetyczną dostosowaną do celów porozumienia paryskiego, oraz przypomina o wcześniejszych oświadczeniach, w których poparła trwające procesy reform i opowiedziała się za ograniczeniem dalszego rozdrabniania inicjatyw.
40. Rada uznaje, że transformacja energetyczna w kierunku neutralności klimatycznej, realizowana w wymaganym tempie, istotnie wpłynie na społeczeństwa, gospodarki i geopolitykę na świecie. W ramach polityki zagranicznej UE będzie nadal wzmacniać zdolności prognozowania pozwalające przewidywać nowe wyzwania związane z bezpieczeństwem i sytuacją geopolityczną i będzie w tym kontekście, stosownie do sytuacji, współpracować z partnerami z państw trzecich oraz odpowiednimi inicjatywami i organizacjami międzynarodowymi, takimi jak IRENA i OECD.
41. Rada wraz z wysokim przedstawicielem i Komisją będzie nadal wzmacniać istniejące i inicjować nowe sposoby współpracy z krajami partnerskimi, społeczeństwem obywatelskim oraz inicjatywami na rzecz młodzieży i kobiet, które mają na celu zwiększenie liczby działań prowadzonych w związku ze zmianą klimatu na szczeblu regionalnym, krajowym i niższym niż krajowy, kładąc nacisk na zasadę solidarności oraz podejście ONZ „nikogo nie pozostawiać samemu sobie”. W tym względzie Rada przypomina o swoich konkluzjach z października 2022 r. o tym, że przy podejmowaniu działań w celu przeciwdziałania zmianie klimatu należy przestrzegać praw człowieka, prawa do zdrowia, prawa do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska, praw ludności rdzennej określonych w oenzetowskiej Deklaracji o prawach ludności rdzennej, praw społeczności lokalnych, migrantów, dzieci, osób z niepełnosprawnościami i osób znajdujących się w trudnej sytuacji, a także równości płci i zapewnienia kobietom i dziewczętom możliwości pełnego korzystania ze wszystkich praw człowieka oraz wzmocnienia ich pozycji, a także należy promować wszystkie te prawa.

42. Rada jest zdecydowana propagować oparte na prawach człowieka i uwzględniające aspekt płci podejście do działań w związku ze zmianą klimatu, promować społeczną sprawiedliwość, uczciwość i inkluzywność w ramach globalnej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej, pełne, równe i rzeczywiste uczestnictwo kobiet w podejmowaniu decyzji dotyczących klimatu i zaangażowanie ich w takie decyzje, a także w pełni wywiązywać się z naszych zobowiązań na rzecz praw człowieka przy podejmowaniu działań w celu przeciwdziałania zmianie klimatu. UE będzie też nadal wspierać rzeczywiste angażowanie młodzieży i dzieci w procesy decyzyjne dotyczące zmiany klimatu, a także w działania edukacyjne i podnoszące świadomość społeczną w zakresie zmiany klimatu. Rada z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez Radę Praw Człowieka ONZ i Zgromadzenie Ogólne ONZ, że prawo do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska jest jednym z praw człowieka. UE będzie aktywnie angażować się w dyskusje wspierające to prawo i propagować włączenie społeczne i niedyskryminację. Rada docenia wkład obrońców praw człowieka w dziedzinie środowiska, którzy mierzą się z zagrożeniami i atakami na bezprecedensowym poziomie.
43. Rada zachęca wysokiego przedstawiciela, Komisję i wszystkie państwa członkowskie, by wzmacniali unijną dyplomację klimatyczną i energetyczną jako jeden z priorytetów politycznych, poprzez nasiloną koordynację, wymianę informacji i wzmacnianie delegatur UE i ambasad państw członkowskich oraz odpowiednich unijnych i międzynarodowych sieci i grup roboczych. Rada popiera misje informacyjne w dziedzinie klimatu prowadzone przez UE i państwa członkowskie oraz inicjatywy regionalne, w tym inicjatywy wspólne, zwłaszcza w okresie przed COP28 i globalnym przeglądem. Rada podkreśla potrzebę zwiększonej koordynacji w celu przeciwdziałania kampaniom wprowadzającym w błąd i dezinformacyjnym, które mają dyskredytować działania UE. Rada będzie regularnie monitorować wspólne prace, by koordynować i zwiększać wpływ działań podejmowanych przez UE w ramach dyplomacji klimatycznej i energetycznej, oraz zwraca się do wysokiego przedstawiciela i Komisji, by wzmacniali swój potencjał przeznaczony na unijną dyplomację klimatyczną i energetyczną.
44. UE i jej państwa członkowskie wyrażają wdzięczność rządowi Egiptu za zorganizowanie COP27 w Szarm el-Szejk i oczekują współpracy ze Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi, które będą sprawować prezydencję COP28, i wszystkimi partnerami z myślą o pomyślnym i ambitnym wyniku COP28.